

4E JAARGANG NUMMER 1 • JANUARI 1949

Gens nostra

Maandblad van de
NEDERLANDSCHE GENEALOGISCHE VEREENIGING
te Amsterdam

Redacteur: W. D. H. Rosier, Jodenbreestraat 6B winkel, Amsterdam C.

L.S.

Bij de aanvang van 1949, tevens van een nieuw verenigingsjaar, wenst de Redacteur de lezers alles goeds, en dankt voor de goede wensen, welke hij bij de jaarwisseling mocht ontvangen.

Ingevolge onze belofte is in dit nummer een begin gemaakt met het publiceren van de boekenlijst onzer Bibliotheek; wij vestigen Uw aandacht op de verschillende mededelingen van onze bibliothecaris en verzoeken U hieraan zoveel mogelijk gevolg te willen geven.

De rubriek „Boekbespreking”, die in het Decemernummer wegens plaatsgebrek moest achterwege blijven, is thans weder opgenomen.

W. D. H. ROSIER.

Amsterdam, Januari 1949.

aan de afdelingen:

Het Bestuur der N.G.V. nodigt de Secretarissen der Afdelingen uit de Redacteur van „Gens Nostra” kennis te geven van de mededelingen hunner Afdeling betreffende vergaderingen, enz. en hem eveneens een kort verslag van een eventuele voor hun Afdeling gehouden lezing te zenden.

KWARTIERSTAAT VAN HELENA VERMUNT

<p>Joannes VERMUNT, ged. Hoeven 27-7-1715, begr. ald. 5-2-1775 huwt</p>	<p>Helena KOSTERMANS, ged. Hoeven 26-6-1717 begr. ald. 22-2-1800</p>	<p>Joannes VAN DEN BROEK, ged. Rijsbergen, † ald. 29-10-1772, huwt Rijsbergen 16-5-1742</p>	<p>Maria GEERTS, ged. ald. 18-3-1714, † Rijsbergen 27-9-1764</p>	<p>Cornelis BROOS, huwt Roosendaal 8-7-1736</p>	<p>Catharina MULDER</p>	<p>Joannes VERBEEK, ged. Roosendaal, 6-7-1722 † ald. 2-3-1754 huwt Roosendaal 31-10-1751</p>	<p>Joanna VERMUNT, ged. Hoeven 25-8-1723</p>
<p>Hubertus VERMUNT, ged. te Hoeven 20-5-1746, † Roosendaal 9-4-1819, huwt</p>		<p>Joanna VAN DEN BROEK, ged. Rijsbergen 10-3-1750, † Roosendaal 15-10-1821</p>		<p>Cornelis BROOS, ged. Roosendaal 28-6-1738, huwt Roosendaal Juni 1776</p>		<p>Christina VERBEEK, ged. Roosendaal 28-1-1752, † ald. 31-5-1833</p>	
<p>Joannes VERMUNT, ged. Roosendaal 21 Dec. 1783, † ald. 3-2-1855, huwt te Roosendaal 28-2-1808</p>				<p>Cornelia BROOS, ged. Roosendaal 2-12-1783, † ald. 30-11-1849</p>			
<p>Helena VERMUNT, geb. Roosendaal 6 Jan. 1819, † aldaar huwt te Roosendaal 9 Mei 1843, Cornelis Roovers, geb. Dinteloord 27 Augustus 1818, † Roosendaal 21 Februari 1895.</p>							

Ons lid, de Heer J. van Roosmalen, Mauritsstraat 94 b te Utrecht is bereid verdere inlichtingen te verstrekken betreffende de op deze kwartierstaat voorkomende personen en hun voorgeslacht.

de benoeming van schoolmeester te hilversum in het jaar 1767.

Op 1 Febr. 1767 overleed te Hilversum Jan Franse Vlaanderen, in leven koster en schoolmeester van dit dorp. Hij werd aldaar geboren vóór 1700. Als zijn opvolger werd op 2 Dec. 1767 gekozen en aangesteld Gijsbert Haan. Hij kreeg als koster en voorzanger jaarlijks f 40.— voor het schoonvegen der kerk en f 30.— voor het zetten van stoven. Voor het maken van een graf ontving hij f 1.—. Als schoolmeester mocht hij 9 stuivers van een rekenaar vorderen, 6 stuivers van een schrijver en 4 stuivers van een lezer, alles per maand. De kinderen der armen moest hij gratis onderwijzen. De school van die tijd was verdeeld in 3 klassen. In de 1ste werd lezen, in de 2de ook schrijven en in de 3de ook rekenen onderwezen.

Niemand mocht verder in het dorp een school houden, uitgezonderd Aaltje Frederikse Boelhouwer voor kinderen beneden vijf jaar. Haan had soms meer dan 300 kinderen op school. Hij had bij zich in huis een paapse schoolmeester, die onderwijs gaf in de Franse en Latijnse taal. Wegens dit vergrijp kreeg Haan een vermaning van de Kerkeraad, zodat Haan zich van de Franse meester ontheed. Daarna spoorde Haan in het dorp verschillende paapse schooltjes op. Daar de meningen over Haan reeds verdeeld waren, was dit voor zijn tegenstanders aanleiding een actie tegen Haan te beginnen.

In 1772 dienden 28 ingezetenen van Hilversum een klacht bij het dorpsbestuur in tegen Haan over zijn ongeschiktheid om de jeugd te onderwijzen wegens zijn slecht gedrag en verzochten zijn ontslag. Haan zorgde echter voor tegenactie. Tegelijkertijd ontving het dorpsbestuur een geschrift ondertekend door 44 personen, waarin Haan verdedigd wordt. Zeven van de twaalf dorpsbestuurders besloten Haan niet langer als schoolmeester te erkennen en hem te ontslaan. Bemiddeling van de Kerkeraad mocht niet meer baten. Haan mocht slechts de functie blijven waarnemen tot een opvolger was aangewezen. Op 22 Sept. 1772 werd Haan door het dorpsbestuur tot Knollenmeester benoemd, uit welk ambt hij in 1798 werd ontzet, toen hij weigerde de belofte op de nieuwe Staatsconstitutie af te lezen.

In de Amsterdamse Courant van 28 Mei 1772 werd door het Bestuur van Hilversum een advertentie geplaatst voor een nieuwe koster, schoolmeester, voorzanger en doodgraver. Er meldden zich 41 liefhebbers. Blijkbaar was Hilversum voor schoolmeesters zeer aantrekkelijk. In onderstaande volgorde zijn zij met hun bekwaamheden in het Resolutieboek van Hilversum opgetekend.

Johan Hendrik Biegelingh, oud 28 jaar, gehuwd, met kinderen, schoolmeester tot Poortugaal, verstaat de Franse taal, rekt 2 delen van Bartje, 3 eerste delen van van Lins, Harmen van Enkhuijsen en Mr. Visser.

Hendrik Broedelet, jongman, oud 23 jaar, ondermeester in de diaconieschool tot Utrecht.

Jacob ErNSTEN van Essen, oud ruijm 26 jaar, ondermeester tot Bunschoten.

A. van Lingen, oud 21 jaar, comptoirbediende tot Amsterdam.

Jacobus Spoor, oud 20 jaar, ondermeester tot Utrecht.

Antoni van Rijnbergen.

Johannes Verwij, oud 28 jaar assisteert als voorzanger tot Amsterdam.

Aard van Aalst, oud 22 jaar, schoolmeester aan de Nieuwerbrug.

Cornelis van Brugge, oud 31 jaar, ondermeester tot Utrecht.

Rijk van Wildernis, oud 24 jaar, gehuwd, schoolmeester in groot Duijvendrecht. Rekent 2 delen van Bartje, 4 delen van Lins, H. W. Enkhuijsen, P. van den Broek, Gietermaker over de navigatie en Italiaans boekhouden.

Roelof van Noord, Schoolmeester tot Ommeren. Rekent eerste deel van Bartje en van Lins.

Hendrik van Oostveen, J. M., oud 20 jaar, ondermeester tot Zuijlen. Rekent 2 delen van Bartje en van Lins.

Jan van Voorthuijse, J. M., oud 34 jaar, ondermeester tot Renen. Rekent eerste deel van Bartje, 3de en 4de deel van Lins.

Abraham Kallere, oud 28 jaar, zilversmidsknecht, assisteert ook als voorzanger tot Amsterdam in de Eiland Kerk. Rekent in de regel van drie.

Gerrit Jacob Taats, oud 20 jaar, schoolmeester tot Bunschoten. Rekent 2 delen van Bartje en 2de laatste van Lins.

Cornelis Brijman, oud 27 jaar, gehuwd, schoolmeester tot Kortenhoef. Rekent eerste deel van Bartje en 1e deel van Lins.

Arien de Kat, J. M., oud 22½ jaar, ondermeester te Hien en Dodewaard. Rekent 2 delen van Bartje en 3de deel van Lins.

Jacobus Offers, J. M., oud 28 jaar, comptoirbediende tot Amsterdam. Rekent volgens eigen opgaaf bekwaam tot onderwijs voor de jeugd.

Jan Lucas van der Velden, J. M., oud circa 20 jaar, woont in het Graafschap Bentheim. Rekent eerste deel van Bartje geheel, het 2de half, onderwijst in het hoogduijts als mede Frans en Latijn voor een gedeelte.

Willem van Heusden, J. M., oud 30 jaar, wonende tot Amsterdam. Rekent eerste en circa 2de deel van Bartje, van Lins en Italiaans boekhouden.

Casper van Solingen, gehuwd, vier kinderen, schoolmeester tot Jaarsveld, rekent arithmetica, algebra en landmeetkunde.

Cornelis Schriek, J. M., oud circa 30 jaar, ondermeester tot Mijdrecht. Rekent eerste deel van Bartje geheel, het 2de gedeeltelijk. Voort snog P. van den Broek.

Pieter Tense, oud 29 jaar, ondermeester tot Broek in Waterland. Rekent arithmetica, algebra en navigatie.

Jacobus van Vliet, J. M., oud 21 jaar, ondermeester in het Burgerweeshuis tot Utrecht. Rekent eerste deel van Bartje en 't 2de deel gedeeltelijk.

Willem Lagerweij, J. M., oud 27 jaar, schoolmeester tot Leerbroek. Rekent 2 delen van Bartje, gedeeltelijk van Lins en algebra, onderwijst ook de eerste beginselen van Frans.

Broer Schermer, J. M. oud 21 jaar, schoolmeester tot Ooster-Blokker. Rekent eerste deel van Bartje, P. van den Broek, 3de en 4de deel van Lins, voorts algebra, stuurmanskunst en landmeetkunde.

Joost Vlasmán, oud 46 jaar geeft onderwijs aan de jeugd tot Naarden. Rekent eerste deel van Bartje.

Cornelis Hofstee, oud 25½ jaar, gehuwd, schoolmeester tot Zaandam aan de Oostzijde. Rekent 10 auteuren over de koopmansrekeningen, voorts algebra, stuurmanskunst en landmeetkunde.

Hendrik van de Brouwerij, oud 21 jaar, gehuwd, schoolmeester op Oostenburg tot Amsterdam. Rekent eerste deel van Bartje, 2de gedeeltelijk en oefent zich in 't Italiaans boekhouden. Onderwijst ook in 't Frans.

Klaas Kan, oud 26 jaar, gehuwd, schoolmeester tot Zaandam aan de Oostzijde. Rekent arithmetica, algebra, stuurmanskunst en gedeeltelijk Italiaans boekhouden.

A. H. Frisendorp, J. M., ondermeester in Oud-Loosdrecht.

Jan Groot, oud 29 jaar, gehuwd, schoolmeester tot Vreeland. Rekent 2 delen van Bartje, 4 delen van Lins, P. van den Broek en Italiaans boekhouden.

Cornelis van Es, oud 32 jaar, gehuwd, 2 kinderen. Schoolmeester tot Asperen. Rekent 2 delen van Bartje en van Lins.

Symon Groot, J. M., oud 20 jaar, schoolmeester aan de Koog op Texel. Rekent arithmetica, algebra en stuurmanskunst.

Poulus Bijdevier, J. M., oud 26 jaar, ondermeester tot Loenen.

Abraham Fokker, oud 38 jaar, gehuwd, 6 kinderen, schoolmeester op de Beesd. Rekent arithmetica, algebra, geometrie en navigatie.

Dirk Vreedenburg, oud 42 jaar, gehuwd, 3 kinderen, schoolmeester, tot Buiksloot. Rekent eerste deel van Bartje, P. van den Broek, Enkhuiser boekje, de Graaf en stuurmanskunst.

Jacob Visser, oud 33 jaar, J. M., schoolmeester Tot Amsterdam in 't Burgerweeshuis. Rekent 2 delen van Bartje, 4 delen van Lins, algebra van Vennema, Italiaans boekhouden en stuurmanskunst.

Pieter Buijs, oud 20 jaar, J. M., schoolmeester tot Scharwoude. Rekent koopmansrekeningen, stuurmanskunst, algebra, de voornaamste propositien van Euclidijs.

Harmanus van Es, J. M., schoolmeester tot Waverveen. Rekent eerste deel van Bartje geheel en oefent zich in het tweede.

Volkert IJserman, J. M., schoolmeester tot Laren. Onderwijst in 't Frans en rekent.

Op 6 Aug. 1773 werd besloten naar een achttal een nader onderzoek

in te stellen. Hieruit werd een zestal geformeerd, n.l. : Casper van Solingen, Johan Biegeling, Broer Schermer, Pieter Bruijn, Jan Groot en Roelof van Oostveen. Deze personen werden verzocht op 27 Aug. hun bekwaamheden nader te laten horen en zien. Hierbij waren aanwezig het dorpscollege, de predikant en de kerkeraad. Examinator was Dirk Ruijter, schoolmeester te Nieuw Loosdrecht. De sollicitanten moesten in de kerk voor de verzamelde gemeente lezen en zingen. Daarna werd in het koor der kerk het examen in rekenen en schrijven voortgezet.

Na mededeling der resultaten door de examinator werd met meerderheid van stemmen besloten om Biechling aan te stellen. Na afloop werden de examinandi voor hun moeite bedankt en aan ieder van hen een gouden rijder en een vrij gelag ten huize van Dirk de Beus gegeven. Aldus verkreeg in 1772 Hilversum een nieuwe schoolmeester.

N.S. : J. H. Biechling was gehuwd met Annetje van den Bosch. Hij vertrok uit Hilversum in 1777. Zijn opvolger was Hendrik van Oostveen, die in 1796 door de omwenteling van 1795 wegens Prinsgezindheid werd ontslagen. Tot zijn opvolger werd toen weer de burger J. H. Biechling benoemd, die tot eind 1799 bleef.

Nadere gegevens over de rekenboekjes, enz. :

Willem Bartjens, Vernieuwde Cijfferinge, Zwolle 1653.

Adam van Lintz, Koopmansrekeningen. Dit werk is vele malen herdrukt en werd in het laatst der vorige eeuw nog gebruikt.

Arithmetica oft Rekenkonst, Nut ende bequaem voor alle Leerlingen ende aenvanghers dezer const. Beschreven door Herman Willemsz, Francoysche school houdende binnen de wijdtvermaerde zee- ende coopstadt Enckhuijsen, 1616.

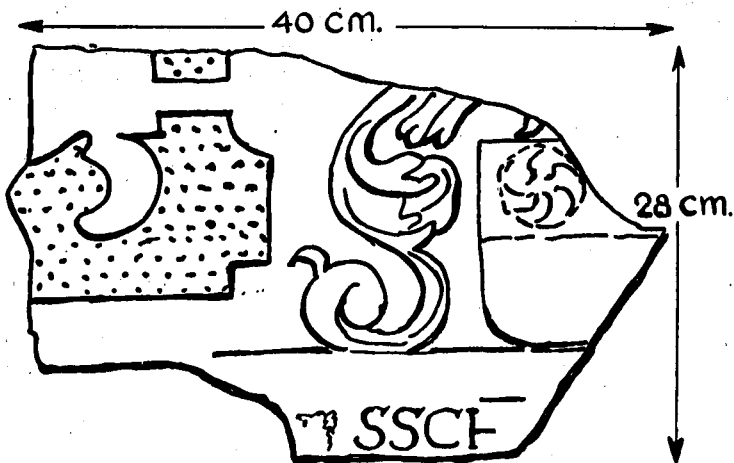
Haarlem, Dec. 1948.

C. ROODENBURG.

een gedenksteen van wolfshagen.

In het lage land van Mastenbroek aan de overkant van het Zwarte Water ter hoogte van het stadje Hasselt, loopt van de voormalige tolbrug een smalle weg genaamd de Hasseltsche Steeg in ongeveer westelijke richting. Als men dat weggetje een kleine duizend meters in de aangegeven richting volgt, is er rechts over een brug een kort laantje, aan het einde waarvan, op een hoge bult de vrij moderne boerderij ligt van J. G. Velthuis. Gemeente Zwollersperspel G 22 of ook wel „*Wolfshagen*” is de naam, welke zich met de bovenomschreven situatie op de stafkaart gemakkelijk laat controleren.¹⁾

¹⁾ Zie Stafkaart v. h. Koninkrijk der Nederlanden 1 : 25.000, blad 288 Hasselt.

gedeelte van het wapen van anna v. aschebergh,
gevonden op het terrein van de
havezathe „wolfshagen” te zwollerkerspel, ov.

Het vermoeden ligt voor de hand, dat ter plaatse van dit heuveltje de oude havezathe Wolfshagen gelegen zal hebben, maar toch is dat geenszins het geval geweest. De stafkaart en, a fortiori de kadastrale kaarten, brengen ons hier, in tegenstelling met de meeste voorkomende feiten, géén uitsluitel. De beschouwing van de desbetreffende bladen levert ons in de omgeving van de boerderij geen enkel vermoeden, noch in de tekening, noch in de perceelsbegrenzungen en toch, degene, die in staat gesteld wordt het hier gelegen terrein nauwgezet op te nemen, zal circa 50 m. ten Westen en evenwijdig aan het bovenbeschreven laantje in dat terrein (in het weiland) sporen aantreffen van een voormalige „allee”, die naar de havezathe geleid heeft. En van de havezathe zelf valt de ligging nog te reconstrueren ongeveer ten N.W. van de boerderij, aan het einde van deze „allee” van voorheen binnen de nog aanwezige restanten van een vrijwel vierkante gracht.

Ofschoon ter plaatse van de tegenwoordige boerderij „Wolfshagen” dus hoogstens een schathuis van de havezathe gelegen kan hebben — de boerderij werd bij herbouw na een brand een slag omgedraaid — deed ik daar toch nog een vondst, die de herinnering aan de oude tijden nog levendig houdt. Op de hoek van het grindpad in een grasperk voor het woonhuis ontdekte ik nl. een fragment van grijs-gele zandsteen, hetwelk ik hierbij in schets weergeef. Het brokstuk had (maximaal) als afmetingen 40 x 28 cm; het moet deel

uitgemaakt hebben van een *fries*, waarop ten minste twee volle wapens voorkwamen en het vertoonde een deel van een wapenschild met een tipje van de bedekkende helm en met de rechterhelft van de dekkleden, alsmede enige versiering op de wijze van Hans Vredeman de Vries en een vijftal zuivere Romeinse kapitalen als restant van een naamsaanduiding: ...SSCH(E). Een afkortingsstreepje boven de (E) was bovendien nog aanwezig.

Ongetwijfeld hadden we hier te doen met een gedenksteen, welke door de toenmalige bezitter van de havezathe geplaatst is ter herinnering aan de voltooiing van een verbouwing van zijn woning, naar het karakter van de afwerking te oordelen, plaats gehad hebbende in het eerste kwartaal der XVIIe eeuw.

Aan de hand van de voorhanden gegevens kon met behulp van de literatuur²⁾ de ontknoping van het raadsel, dat het fragment opleverde, nu spoedig volgen.

Het wapen met het onderschrift moest zijn dat van het Westfaalse geslacht van *Aschebergh*, te weten doorsneden van rood en goud, het rode bovengedeelte beladen met twee gouden munten, naast elkaar. Immers, het gedeeltelijk bewaarde onderschrift bevestigt afdoende hetgeen het gedeeltelijke wapenschild reeds aan vermoedens opleverde.

Anna van *Aschebergh* nu, het oudste kind van Johan en Margaretha van Hacke tot Wulfsberg, ervrouw van Ruschenberg, trouwde 1. Albert van Istersum, drost van Lingen 1595. Haar tweede echtgenoot was „minstens sedert 1619” Henrik van Utterwich tot Wolfshagen en al moge nu niet zeker uit te maken zijn aan wie van deze twee echtgenoten het ons onbekend gebleven wapen naast dat van Anna van *Aschebergh* in de gevel van de havezathe moet worden toegeschreven, het ziet er, naar de stijl van de steen te oordelen in verband ook met het approximatief gestelde jaartal van het huwelijk (1619) naar uit, dat voor de alliantie *Utterwich x Aschebergh* de kans het grootste is!

Alkmaar, December 1948.

Mr. J. BELONJE.

²⁾ Overijsselsche Almanak 1849, bl. 144; Mr. J. van Doorninck „Geslachtkundige Aanteekeningen t.a.v. de Gecommitteerden ten landdage van Overijssel”, Deventer 1871, bl. 47 en A. Fahne „Geschichte der Westphälischen Geschlechter”, Cöln 1858, S. 27 ff.

UIT DE OP DE R.K. PASTORIE BERUSTENDE Trouwboeken, esch.

Februari 1605

Goswinus Michaelis

Johanna Johannis

9. 11. 1605

Jacobus Michaelis

Dympna Valerij

(te Vught) Oct. 1605

Henricus Michaelis

Cornelia Florentij

October 1605

Walterus Leonardi

Catharina Michaelis

24.6.1606

Jois Gerardi Helvordius
Mechteldis Gerardi

1.2.1607 Nobiles :

Henricus Moninx
Maria Jacobi Suermonts

7.1.1607

Hubertus Arnoldi
Maria Michaelis

(advent ?) 1607

Arnoldus van de Sande
Joanna Petri van de Ven

Febr. 1608

Joes Jois van den Bichelaar
Anna Acriani

? 1608

Anthonius Henrici
Maria Jodoci

Mei 1609

Guilielmus Philippi
Maria Thomae

? 1609

Adrianus Michaelis
Oda Thom

1610 ?

Jois Adriani
Maria Jacobi

1610

Joes Thomae
Adriana Philippi

1610

Guilielmus Jois
Petronella Arnoldi

1611

Jacobus Wilhelmi
Dympna Valerij

10.5.1612

Joes Jois Cranen
Catharina Jois

5.8.1612

Theodorus Arnoldi Vos
Joanna Jois Rodolphi

Nov. 1613

D. Joannes Tack
Domicella Gertrudis Durn

Nov. 1613

Odulphus Gerardi
Catharina Timmermans

25.1.1614

Henricus Henrici Hulsen
Joanna Lamberti Bressers

Sept. 1615

Gevardus Gevardi
Adriana Henrici

Sept. 1615 (in Oirschot)

Adrianus Matthie
(v. d. Bruggen)

Joanna Jois Verhoeven

Sept. 1615

Petrus Joannis Michaelis
Elisabeth Laurentius Jodoci

27.9.1615

Lucas Adriani
Arnolda Gulielmi Jois

Feb. 1616

Joannes Anthonij
Elisabeth Gerardi

19.6.1616

Joannes Jacobi Mannars
Elisabet Joannis Laurentij

31.8.1616 (in Oirschot)

Joannes Andreae
Timmermans

Catharina Petri

17.12.1616

Matthias Adriani
(v. d. Braecken)

Wilhelma Cornelij

21.6.1617

Cornelius Valerij
Aleydis Arnoldi

9.1.1618

Wilhelmus Arnoldi Wilhelmi
Maria Simonis (?)

26.5.1618

Joes Jois Hebrants
Maria Andreae Salen

29.1.1619

Godefridus Godefridi
Gulielma Ghijsberti

27.11.1619
 Adrianus Ghijsberti Wilhelmi
 Maria Henrici Jois

25.2.1620
 Petrus Zeberti (?)
 Elisabeth Wilhelmi
 Giersbergen

26.2.1620
 Robbertus Jacobi
 Adriana Valerij

Feb. 1621
 Adrianus Jacobi (?) Tack
 Antonia Laurentij Jodoci

Jan. 1622
 Petrus Henrici Jois
 Margareta Wilhelmi
 Scheijmakers

Feb. 1622
 Michael Noop (of: Noox ?)
 Gertrudis N.

Febr. 1625
 Gerardus Jois
 Elisabeth Arnoldi Vos

? 1625
 Theodorus Michaelis
 v. d. Zande
 Henrica Jois Noop (?)

28.8.1625
 Domicellus Bertholdus
 Wilhelmi Muijckers
 Joanna Petri

21.10.1625
 Mattheus Ghisberti
 van der Braecken
 Adriana Valerij Leonardi

21.5.1626
 Matthias Francisci (?)
 Catharina Antonij

4.2.1627
 Petrus Henrici
 Judoca Laurentij Valerij

11.2.1627
 Adrianus Gevardi
 Jacoba Valerij

29.1.1629
 Gulielmus Ghijsberti
 v. d. Braecken
 Angela Godefridi

? 1630
 Joes Petri.....
 Petronella Arnoldi Vos.

28.10.1630
 Godefridus Jois van Ghestell
 Joanna Petri van de Ven

? 1631
 Joannes Martini
 Margareta Wilhelmi
 Scheijmakers

13.1.1632
 Joes Cornelij Gevers
 Maria Gerardi

1.5.1632
 Joes Jois Boxtellensis
 Elisabet Hermanij van den
 Eckeren

23.11.1632
 Henricus Petri .....
 Maria Wouters

25.1.1633 Nobiles :
 Cornelius (Preuwonack ?)
 Anna van Gerwen

16.5.1633
 Jacobus Hermanni
 Catharina Jois

15.2.1634
 Wilhelmus Arnoldi
 Maria Jacobi

11.8.1634
 Wilhelmus Michaelis
 Catharina Jois

14.12.1635
 Petrus Corstiani
 Johanna Wilhelmi

8.1.1636
 Joannes Janssen
 Gerarda Arnoldi

25.1.1636
 Michaelis Arnoldi
 Joanna Jois

17.8.1636

Joannes Wilhelmi
Alidis Adriani

21.12.1666

Petrus Bressers
Henrica Aerts
St. Cunera, 1667
Joannes Cornelij (uit Haren)
Johanna Henrici (uit
Gemonde)

3.5.1667

Michael Adriani Geverts
Maria Godefridi (uit Vught)

18.7.1667

Gevaert Peters (uit Vught)
Lutgardis Martini
(uit Liempde)

April 1668

Joannes Adriani
van Casteren
Johanna Henrici Rodana

6.11.1668

Wilhelmus Adriani
Maria Wilhelmi
(uit Helvoirt)

(wordt vervolgd)

J. v. d. MOER.

aangeboden.

Door een lid wordt aan belanghebbende, die verwantschap direct of zijdelings kan aantonen, aangeboden :

„Expeditie eener acte van publieke verkooping van eene hofstede”. Te Valburg onder Elst in de Betuwe door *Mr. N. G. Francken* te Elst ten behoeve van *P. H. Faber* te Valburg 13 Februari 1834 ten overstaan van de notaris *C. E. Stolk* te Bemmelen ten huize van *Mejuffrouw de Weduwe Arend Crijnen* te Lent gepasseerd. Koper *Phillippus Frederikus Faber*, chirurgijn te Valburg.

De minuut was getekend door: *N. G. Franken*, *P. F. Faber*, *W. Crijnen*, grondeigenaar, *A. Crijnen* (beide laatsten te Lent) en de notaris *Christiaan Evert Stolk*, notaris te Bemmelen.

Het stuk is voorzien van het wapenzegel, in lak, van genoemde notaris vertonende het navolgende wapen *Stolk* :

Een 6-spakig rad. Aanziende helm. Helmtteken : uitkomende aanzierende hertekop met halswring en dekkleden. Kleuren ?

Aanvragen te richten tot **J. T. van der Ham**, Riouwstraat 100, Amsterdam (O.).

inlichtingen uit klappers.

Ons mede-lid **Jhr. M. J. van Lennep**, Klein Elswout te Naarden, vervaardigde een klapper op de oude en nieuwe registers der gemeente Wilnis. Inlichtingen bij hem verkrijgbaar.

Ons mede-lid **A. W. Brave** vervaardigde een register op het boek „Trouwden en Begraven vanaf 20 April 1756 tot 7 Mei 1811 in de heerlijkheid Berkenrode”. Inlichtingen bij de afd. Bibliotheek der N.G.V., Riouwstraat 100, Amsterdam. alwaar tevens afschriften van acten uit dit deel verkrijgbaar zijn.

BOEKBESPREKING

De Redactie meent er ditmaal goed aan te doen af te wijken van de gewoonte over een nieuw verschenen boek slechts één recensie te laten afdrukken. Verscheidene leden hebben zich gegroepen gevoeld ons iets te schrijven over het nieuwe boek van Kolonel Steenkamp (Heemschutserie dl. 57); wij geven onze lezers hieronder twee van deze beoordelingen, waarvan het gedeelte van het geschrift van de Heer Pama, waarin hij schrijft over de Ned. Gen. Verg. ons uit het hart gegrepen is.

Heraldiek in kunsthistorischen en aesthetischen zin, door J. C. P. W. A. Steenkamp, Kol. der Art. b.d. R.M.W.O., Amsterdam, 1948. (Heemschutserie, deel 57).

In de Heemschut-serie is weer een nieuw deeltje uitgekomen, thans een over Heraldiek. Menigeen zal zich afvragen wat heeft Heraldiek met Heenschut te maken? maar men bedenke, dat men bij het beschouwen en bestuderen van onze oude wereldlijke en kerkelijke bouwwerken, poorten en inrijhekkens, grafzerken en soortgelijke gedenktekenen, dikwijls afbeeldingen van wapens ziet en onwillekeurig dringt zich dan de vraag op: hoe zijn die wapens ontstaan, wat betekenen zij, waarom is dit zó en dat anders afgebeeld, enz.

Op deze en andere vragen, die zich kunnen voordoen, tracht dit Heemschut-deeltje antwoord te geven en aan wie kon de bewerking beter worden toevertrouwd dan aan Kolonel Steenkamp, die reeds meer dan zestig jaren de heraldiek beoefent en er dus in thuis is als geen ander. Daarvan geeft hij het bewijs in deze handleiding, als ik zijn werkje zo mag noemen, want de schrijver zelf zegt in zijn voorwoord, dat het onderwerp te uitgebreid is om er alle beschikbare gegevens in te verwerken. Daarom heeft hij in ieder onderdeel van zijn geschrift literatuur vermeld ten behoeve van hen, die dieper op een onderwerp wensen in te gaan.

In een negental hoofdstukken deelt de schrijver zeer veel wetenswaardigs mede over de Heraldiek; hij verhaalt over de opkomst en het oorspronkelijk karakter, over wapensoorten, zegels en stemfels, over bronnen en archieven waar men wapens kan vinden, over de aesthetica bij wapens en over wapenstijlen, over heraldische regels, gebruiken en bijzonderheden en over wapenboeken, tijdschriften en werken, die afbeeldingen van wapens bevatten. Over tal van zaken, die met de heraldiek in verband staan, deelt de auteur op onderhoudende wijze een en ander mede. Zo schrijft hij over tournooiboeken en ridders, over burger-, geestelijke-, gemeente- en gildewapens, over lugubere en minnewapens, over raadsel-, rebus-, sprekende en streekwapens, daarnaast over wapen-

recht en registratie van wapens, wat courtoisie en infamie en andere termen in de wapenkunde betekenen.

In de hoofdstukken over aethetica en wapenstijlen vestigt de schrijver de aandacht van hen, die bij nationale en andere feesten wapens moeten aanbrenge of tekenen, op de fouten, die dikwijls gemaakt worden, waardoor het publiek foutieve wapens te zien krijgt, om niet te spreken van de wangedrochten die getekend worden.

Het boekje is voorzien van 74 afbeeldingen, waarvan 16 foto's; de talrijke wapentekeningen zijn bijna alle van de hand van de reeds meer dan 80 jaren tellende schrijver, die nog steeds over een vaardige hand beschikt. Enige moderne wapens en het fleurige omslag zijn van de hand van de Heer O. W. D. Wappler.

Afgescheiden van het feit, dat dit Heemschut-deeltje een prettige handleiding zal zijn voor hen, die zich voor Heraldiek interesseren, is het een goede gids voor hen, die uit de aard van hun beroep met heraldiek te doen hebben; ik bedoel schilders en tekenaars, die nu en dan voor een of andere gelegenheid een wapen moeten afbeelden en in dit boekje antwoord zullen vinden op vele vragen, die zich kunnen voordoen.

Behoudens enkele kleine „slips of the pen”, die in een volgende druk vermeden kunnen worden, is het een alleszins aanbevelenswaardig boekje. Wat de typografische verzorging betreft, is die als van alle andere Heemschut-uitgaven: af. M. C. SIGAL.

J. C. P. W. A. Steenkamp: Heraldiek in kunsthistorischen en aesthetischen zin. A'dam, Allert de Lange, 1948, (Heemschutserie dl. 57).

Het is niet moeilijk, om op het boekje, dat de heer Steenkamp in de Heemschutserie geschreven heeft, enige bladzijden afbrekende kritiek te leveren. Wanneer hij als definitie van een wapenkundige alleen zegt dat velen zich zo noemen, doch dat het aantal diergenen die het ook werkelijk zijn veel geringer is, dan denkt men onwillekeurig aan het Bijbelwoord, dat velen geroepen zijn doch weinigen uitverkoren; doch het begrip wapenkundige wordt er niet veel duidelijker door. De schrijver houdt van dergelijke uitspraken. Hij houdt niet steeds voor ogen, dat hij voor een volkomen onwetend publiek schrijft, deelt b.v. iets mede over de wrong en de mantel, zonder zijn lezers ook maar een vage aanduiding te hebben gegeven wat dat voor voorwerpen zijn en zegt van de vlucht heel laconiek: „hierbij zij terloops opgemerkt, dat een vlucht uit twee vleugels bestaat”. Van de originele schilden schrijft hij: „er is er nog een bewaard in Engeland (ik meen van de Black Prince, ca. 1330)” terwijl toch in de eerste plaats het schild van Seedorf en die in de kerk te Marburg vermeld zouden moeten worden. Onder de thans be-

staande verenigingen op dit gebied missen wij pijnlijk onze eigen N.G.V. en ook onder de genealogische en heraldische tijdschriften wordt het bestaan van „Gens Nostra” eenvoudig genegeerd. Zo doorgaande zou men het boekje bladzijde na bladzijde kunnen afbreken. Men zou er het boekje en de schrijver echter groot onrecht mee doen. Van iemand, vergrijsd in de heraldiek en met een staat van dienst als kolonel Steenkamp, vergeeft men het gaarne dat hij de vóórkennis van de heraldiek bij zijn lezers wat hoger aanslaat dan zij metterdaad zal blijken te zijn. Wetende, dat hij zijn bibliotheek niet meer te zijner beschikking heeft en dit werkje waarschijnlijk uit het hoofd moest schrijven, waardeert men wat hij desondanks aan feiten weet te noemen, al zou men de opzet misschien wat samenhangender wensen, men weet dat deze wijze van schrijven nu eenmaal de stijl van deze auteur is, die hij op zijn leeftijd niet meer zal veranderen. De enige vraag, die men bij het beoordelen van dit boekje moet stellen is in hoeverre het beantwoordt aan het doel om onder een groot publiek van onwetenden belangstelling te wekken voor de „edele konste van den blazoene”. Dit doel zal met dit boekje zeker bereikt worden. De tekeningen van de schrijver en de heer Wappler (what is in a name?) zijn bijzonder duidelijk. Wij hopen dat het in handen van vele heraldiek-heidenen zal mogen komen en dat het (om ook met een Bijbelse uitdrukking te eindigen) de melkspijs mag zijn die hen tot het vastere voedsel zal opvoeden.

C. PAMA.

Kasteelen in Gelderland. Samengesteld door het bestuur van de stichting „Vrienden der Geldersche Kasteelen”. Arnhem, S. Gouda Quint, 1948.

Terecht zegt Jhr Dr E. van Nispen tot Sevenaer in de eerste bijdrage van dit boek dat „Geldersche Kasteelen” een begrip is, dat bij zeer veel Nederlanders verbonden is met natuurschoon, indrukwekkende gebouwen van eerbiedwaardige ouderdom en een vrij gevoel dat zo weldadig aandoet op zwerftochten. Helaas hebben echter vele dezer kastelen veel oorlogsschade opgelopen en zijn enkelen zelfs practisch verdwenen. Liefde te wekken voor wat nog over is en hulp te geven voor het behoud, is het doel van dit boek. Bijzondere waarde heeft dit boek door de grote uitlaande kaart van alle kastelen en historische landhuizen in Gelderland (niet minder dan 303), waarbij vermeld is of het betrokken huis als bouwwerk, uit historisch oogpunt, of met het oog op de omgeving van belang is. Deze duidelijke kaart alleen al is de aanschaf van het boek dubbel en dwars waard, te meer, waar de prijs geen bezwaar behoeft te zijn. Wij hopen dat na lezing van deze uitgave vele nieuwe „Vrienden” zich bij de oude zullen aansluiten tot behoud van het vele schoon dat ondanks alles nog over is.

F. P. B.

*„Ons Amsterdam”, geillustreerd maandblad gewijd aan de
hoofdstad des lands, uitgave van de Gemeentelijke Commissie
Heemkennis.*

Het eerste nummer is verschenen en goede wijn behoeft geen krans. Wie dit blad, onder redactie van Prof. Dr. L. F. de Beaufort, Mr. A. le Cosquino de Bussy, P. Hoogland, G. J. Mol en H. van Laar, onder ogen krijgt en in het bijzonder als Amsterdammer, zegt: „Ik neem voor f 2,50 per jaar een abonnement.”

In het eerste nummer vinden wij artikelen over „Het Koggeschip van Amsterdam”, „Jan Swammerdam”, „Sprekende Stenen”, „Door Amsterdams Straten”.

Voor abonnementen zich te melden Stadhouderskade 40, Amsterdam.
J. T. VAN DER HAM.

VRAGENRUBRIEK

Deze rubriek staat ten dienste van een ieder, die met zijn onderzoek is vastgelopen, dan wel diegenen, die met andere personen verbinding zoeken op genealogisch en heraldisch gebied.

De vragen zijn uitsluitend in te zenden aan de Redacteur van Gens Nostra, Jodenbreestraat 68 winkel, Amsterdam-C.

Contact gezocht met diegenen, welke zich bezig houden met de geslachten: *Van der Esch, Van der Es, Van de Rest, Van der Rest, Van der Est.*

Uitgebreide genealogie van 1550 af in mijn bezit, benevens het familiewapen.

W. van der Rest, Oudhoornseweg 176, Alphen aan den Rijn.

Wie kan mij inlichten over: de boedelscheiding van Dirk Jansz. Stam, 1e getrouwd, vermoedelijk Enkhuizen, met Annetje Gardijn, 2e 3.12.1730 te Alkmaar met Jannetje Cornelis Hartsoeker en begraven aldaar 11.2.1734. Deze acte werd in 1734 niet gevonden en moet dus later opgesteld zijn.

J. Draak, Nieuwendammerdijk 401, Nieuwendam.

BIBLIOTHEEK.

Onze afdeling Biografische Documentatie groeit. Wie kan ons helpen aan geillustreerde tijdschriften, onverschillig losse nummers of jaargangen. Voorts oude adresboeken, almanakken, enz.

Ook houden wij ons aanbevolen voor krantenknipsels, o.a. familieberichten, biografie, stukjes over plaatselijke historie, enz. Uw zendingen worden gaarne ingewacht door onze afd. Bibliotheek, Riouwstraat 100, Amsterdam.

BOEKENLIJST DER NEDERL. GENEALOGISCHE VEREENIGING.

- *1. *A. J. J. Delen*. De Vlaamsche Kunst. Met 186 foto's. Amsterdam 1946.
2. *Het Landschap*. 1948.
3. *Jan Feith*. Zwerftochten door ons land. 1933.
4. *Prof. Ir. J. G. Wattjes en F. A. Warners*. Amsterdams Bouwkunst en Stadsschoon.
5. *M. H. Du Croo*. Generaal Swart, Pacificator van Atjeh. 1943.
6. *A. L. Carstert*. De Band tussen Oranje-Nassau en Nederland. 1948.
7. *Ir. A. Ten Bruggencate*. Hollandsche Molens. 1948.
8. *Ben Biet*. Een Lied voor Amsterdam. 1946.
9. *Prof. J. H. Jurres*. Romantisch Amsterdam. 1945.
10. *D. Huysen*. Holland zooals wij het zagen. Tekeningen van Paul Bodifee.
11. *C. van Son*. Vaderlandsche Historie. (Plaatjes-album).
12. *Ir. Nelemans*. Geslachtlijst van de Nederlandsche Vorsten en Vorstinnen sedert 883. Amsterdam 1945.
13. *G. C. E. Crone*. De Jachten der Oranjes. 1937.
14. *M. A. van Rhede van der Kloot en R. N. G. Bar*. Genealogische Kwartierstaten van Nederlandsche Geslachten (1887—1893). Wapens geteekend door *J. M. Lion*.
15. *S. J. Mak van Waay*. Lexicon van Nederlandsche Schilders en Beeldhouwers (1870—1940).
16. *F. W. U. Kits Nieuwenkamp*. Nederlandsche Familiewapens. Deel I.
17. *Idem*. Deel II.
18. *J. P. D. van Banning*. De Afstammelingen uit de overgrootouders van Prinses Juliana en Prins Bernard. 1936.
19. *A. A. M. Stols*. Geslacht-Register van het Vorstenhuis Lippe. 1938.
20. *Dr. Henri Polak*. Amsterdam die groote stad.
21. *Genealogisch en Heraldisch Maandschrift „Sibbe“*. Jaargang 1941.
22. *Idem*. Jaargang 1942.
23. *Idem*. Jaargang 1943.
24. *Idem*. Jaargang 1944.
25. *A. P. J. B. Fermin*. Bijdragen tot de Genealogie van het Geslacht Dorren. Amsterdam 1944.
26. *Th. J. de Vries*. Zwolsche Straatnamen. 1947.
27. *J. B. Rietstap*. Handboek der Wapenkunde. bewerkt door *C. Pama*. Leiden 1943.
28. *D. A. Goedewagen*. Goudsche Pijpen 1942.
29. *H. A. M. Roelants Jr.* Guldenboek van Schiedam. 1900.
30. *K. van der Baaren*. Het Geslacht Birza. 1947. (*Wordt vervolgd.*)

* Bij het ter leen vragen van boeken uit onze Bibliotheek wordt men verzocht het nummer te vermelden.